

Algılanan Sosyalleme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan Sosyalleme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16833>

Özet

Algılanan Sosyalleşme Ölçeği, bireylerin belirli bir ortamda deneyimledikleri **sosyalizasyon** düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin Türkçe adaptasyonu, özellikle **çevrimiçi öğrenme ortamları** bağlamında bireylerin sosyal etkileşimlerini, topluluğa aidiyet duygularını ve sosyal varlıklarını ne ölçüde algıladıklarını değerlendirmek üzere gerçekleştirilmiştir. Ölçek, 2010 yılında Salih Bardakçı tarafından çevrimiçi öğrenme ortamındaki geçerlik ve güvenilirlik çalışması ile Türk kültürüne uyarlanmıştır.

Adaptasyon çalışması, ölçeğin çevrimiçi eğitim alanındaki öğrencilerin sosyal deneyimlerini ve katılımlarını ölçme yeteneğini doğrulamayı, eğitim psikolojisi ve uzaktan eğitim araştırmaları için önemli bir kaynak sağlamıştır. Bu uyarlama, özgün ölçeğin yapısal özelliklerini korumayı ve Türk örnekleminde tutarlı sonuçlar vermesini sağlamayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Algılanan Sosyalleşme, Çevrimiçi Öğrenme, **Sosyalizasyon**, Uyarlama, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Uzaktan Eğitim, Öğrenci Algısı.

Yazarlar

Salih Bardakçı (Uyarlama Yazarı)

Amaç

Algılanan Sosyalleşme Ölçeği'nin temel amacı, katılımcıların buldukları sosyal veya eğitimsel ortamda kendilerini ne kadar sosyalleşmiş hissettiklerini, etkileşim kurma ve topluluk oluşturma süreçlerine dair algılarını sistematik olarak ölçmektir. Adaptasyon çalışmasının özel amacı ise bu ölçüm aracını, giderek yaygınlaşan **çevrimiçi öğrenme ortamları** için geçerli ve güvenilir hale getirmektir.

Ölçek, özellikle uzaktan eğitim platformlarında öğrencilerin sosyal izolasyon yaşıyor ya da yaşamadığını, akranları ve öğretmenleriyle ne düzeyde bir bağ kurabildiğini belirlemeye yardımcı olur. Elde edilen veriler, çevrimiçi eğitim sistemlerinin sosyal boyutunu iyeltirmek için önemli geri bildirimler sunar.

Yapı

Ölçek, sosyal psikoloji ve eğitim bilimleri alanındaki temel **sosyalizasyon** teorilerinden beslenerek geliştirilmiştir. Ölçülen yapı, yalnızca fiziksel etkileşimi değil, aynı zamanda sanal ortamlarda

dahi hissedilen sosyal mevcudiyeti, aidiyeti ve karşılıklı iletişimi kapsar. Bu yapı, genellikle sosyal destek, etkileşim kalitesi ve topluluk duygusu gibi alt boyutlardan oluşur.

Ölçek, bireyin sosyal süreçlere katılımı ve bu katımdan duyduğu memnuniyeti yansıtan bilişsel ve duygusal bileşenleri hedef alır. Çevrimiçi bağlamda, bu yapı, teknoloji araçlarıyla kurulan ilişkilerin derinliğini ve kalitesini sorgular.

Geçerlik

Algılanan Sosyalleşme Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlama çalışmasında (Bardakç, 2010), ölçeğin Türk kültürüne ve özellikle **çevrimiçi öğrenme ortamı** bağlamına uygunluğunu test etmek için kapsamlı **geçerlik** çalışmaları yürütülmüştür. Bu çalışmalar tipik olarak yapı geçerliliğini belirlemeye odaklanır.

Yapı geçerliliği, genellikle **faktör analizi** yöntemleri kullanılarak incelenir. Bardakç (2010) çalışmasında, ölçek maddelerinin kuramsal olarak öngörülen faktör yapılarıyla ne ölçüde örtüştüğü incelenmiş ve ölçeğin çevrimiçi sosyalleşme yapısının tutarlı bir şekilde ölçtüğü gösterilmiştir. Ayrıca, çeviri ve dilsel eşdeğerlik çalışmaları da kültürel geçerliliği sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Güvenirlilik

Bardakç (2010) tarafından yapılan uyarlama çalışmasında, Algılanan Sosyalleşme Ölçeği'nin iç tutarlılık **güvenirlilik** katsayıları hesaplanmıştır. Güvenirlilik analizleri, ölçek maddelerinin aynı yapıya ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Genellikle **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı, ölçeğin genel güvenilirliğini belirlemek için kullanılır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçeğin çevrimiçi öğrenme ortamında tutarlı sonuçlar verdiğini ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verebileceğini anlamına gelmektedir.

Faktör Analizi

Algılanan Sosyalleşme Ölçeği'nin adaptasyon sürecinde, ölçeğin çok boyutlu yapısını incelemek amacıyla **Faktör Analizi** (Exploratory Factor Analysis - EFA ve/veya Confirmatory Factor Analysis - CFA) uygulanmıştır. Bu analiz, ölçeğin özgün yapısının Türkçe çevrimiçi öğrenme ortamında da korunduğunu veya kültürel bağlama uygun yeni bir faktör yapısının ortaya çıkıp çıkmadığını belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Bardakç'ın çalışması, çevrimiçi ortamdaki öğrencilerin sosyal algılarını yansıtan temel boyutları ortaya çıkarmış ve bu boyutların istatistiksel olarak anlamlı olduğunu doğrulamıştır.

Faktör yükleri ve varyans açıklama oranları, ölçeğin yapısal geçerliğini destekleyen temel istatistiksel kanıtlar sunar.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Orijinal ölçeğin yapısına bağlı olarak, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme formatı kullanılmaktadır (Örneğin, "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Çevrimiçi veya karma öğrenme süreçlerine dahil olan öğrenciler.

Age Group: Genç Yetkinler (Özellikle üniversite öğrencileri).

Population Details: Çevrimiçi öğrenme ortamında ders alan üniversite öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır (Bardakçı, 2010).

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-report questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Uzaktan Eğitim, Sosyal Etkileşim, **Faktör Analizi**, Likert Ölçeği, Topluluk Hissi, Öğrenme Ortamı.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: sbardakci@education.ankara.edu.tr

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2010 (Uyarlama çalışması yayın yılı).

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için izinler ve ücret bilgileri konusunda sorumlu yazar Salih Bardakçı ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Bardakç?, S. (2010). Çevrimiçi öğrenme ortamında Algılanan Sosyalleşme Ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 43(1), 17-39. Makalenin orijinal bağlantısı: dergiler.ankara.edu.tr.

Çalışmanın orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: algilanan-sosyallesme-olceg-toad.pdf

Algılanan Sosyalleşme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The scale items were not provided in the source content. For item details, please refer to the primary reference: Bardakç?, S. (2010).

ARABPSYCHOLOGY.COM